

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної
роботи

“ _____ ” _____ 2019 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Рекреаційні комплекси світу

рівень вищої освіти _____ Перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 24 «Сфера обслуговування» _____

спеціальність _____ 242 «Туризм» _____

освітня програма _____ «Туризм» _____

спеціалізація _____

вид дисципліни _____ За вибором _____

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2019/ 2020 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 19 ” червня 2019 року, протокол № 12

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

старший викладач Волкова Ірина Ігорівна

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від “ 19 ” червня 2019 року № 12

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

(підпис)

А.Ю. Парфіненко
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією факультету

міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “ 19 ” червня 2019 року № 12

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Л.І. Григорова-Беренда
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Рекреаційні комплекси світу” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

бакалавра
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 242 Туризм

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - вивчення умов формування, розвитку та розміщення територіально-рекреаційних комплексів, ознайомлення з системами організації діяльності населення для відновлення фізичних і духовних сил: відпочинком, оздоровленням та курортним лікуванням, туристичними мандрівками тощо.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- визначення теоретичних основ формування і факторів розвитку рекреаційних комплексів, їх спеціалізації та видів у сучасних конкретних умовах;
- дослідження зарубіжного та вітчизняного досвіду створення та функціонування рекреаційних комплексів;
- аналіз функціональної, галузевої та територіальної структури рекреаційно-туристичного комплексу України;
- розробка принципів вдосконалення системи збалансованого забезпечення рекреаційних потреб населення України та раціонального використання національних рекреаційно-туристичних ресурсів.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
30 год.	16 год. (4 ауд., 12 дист.)

Практичні, семінарські заняття	
30 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	104 год.
в т.ч. індивідуальні завдання	
Контрольна робота 16 год.	

1.6. Заплановані результати навчання:

- формування у студентів умінь і навичок щодо аналізу сучасного стану та ефективного й оптимального витку і розміщення всіх складових рекреаційних комплексів;
- засвоєння студентами основних принципів діяльності людини при здійсненні рекреаційного процесу, визначення ролі суспільства й природних рекреаційних ресурсів у забезпеченні рекреаційних потреб;
- засвоєння теоретичних положень щодо формування спеціалізованих рекреаційних систем різного територіального охоплення;
- ознайомлення з особливостями поглиблення міжнародного територіального поділу праці в рекреаційно-туристичному обслуговуванні та визначенні місця України на світовому ринку відповідних послуг;
- опанування принципами й методами регулювання соціально-економічного розвитку рекреаційних регіонів;
- опанування методами, що використовуються при аналізі розвитку рекреаційно-туристичних регіонів та обґрунтуванні їх раціональної територіальної організації.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Рекреація та рекреаційна діяльність

Тема 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання.

Предмет вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу», її завдання та практична спрямованість. Мета та методи вивчення дисципліни «Рекреаційні комплекси світу». Закони України про організацію відпочинку населення: «Про курорти», «Про туризм», «Про природно-заповідний фонд» тощо. Основний категорійний апарат дисципліни: вільний час, дозвілля, відпочинок, рекреація, рекреант, рекреаційні умови, рекреаційні ресурси, рекреаційний потенціал, рекреаційна територія, рекреаційний об'єкт, рекреаційний простір, рекреаційна ємкість, рекреаційне навантаження, рекреаційний час, рекреаційні заняття, рекреаційна система, рекреаційні потреби суспільства, рекреаційний комплекс тощо. Рекреація як сфера господарчої діяльності, її місце в розвитку національних економік. Сутність і значення рекреаційної діяльності. Основні функції вільного часу:

відновлення та розвитку. Рекреаційні заняття та їх групи. Елементарні рекреаційні заняття. Тип рекреаційної діяльності. Цикл рекреаційної діяльності. Форми рекреації та їх функції. Життєвий цикл рекреаційної діяльності. Класифікація рекреаційної діяльності. Основні суспільні функції рекреаційної діяльності: медико-біологічна, соціокультурна, економічна, політична, екологічна.

Тема 2. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів.

Міжнародний (територіальний) поділ праці як основний закон формування рекреаційних комплексів. Дія економічних законів нерівномірності розвитку, концентрації виробництва і міжнародної конкуренції у виробництві рекреаційно-туристичних послуг, закономірності розвитку рекреації та туризму як системи: територіальна диференціація та інтеграція, функціональна структура, цілісність, різноманіття, взаємодія з іншими соціально-економічними системами. Етапи та стадії формування територіальних рекреаційних комплексів. Типи рекреаційних комплексів та їх класифікації. Принципи і фактори розміщення рекреаційних комплексів (принцип соціальної спрямованості і функціональної орієнтації рекреаційних комплексів, принцип ринкових відносин, принцип керованості рекреаційного обслуговування, принцип інтенсивного природокористування та збереження екологічної рівноваги, принцип державного регулювання та правового забезпечення). Рекреаційні потреби як основа територіальної організації рекреаційної діяльності. Їх види (суспільні, групові та індивідуальні) та взаємодія. Фактори формування рекреаційних потреб. Рекреаційний попит як основний фактор формування рекреаційних комплексів. Роль ціни як фактора, що реалізує попит на рекреаційні послуги. Взаємозв'язок рекреаційних потреб і географічних особливостей території. Рекреаційно-ресурсний потенціал - основа формування рекреаційних комплексів. Атрактивність. Проблема зростання «технічності та антропогенності» рекреаційного середовища.

Тема 3. Формування та структура рекреаційної індустрії

Сутність рекреаційно-туристичної індустрії. Матеріальна база як її основа. Багатокомпонентність рекреаційного господарства: первинні, вторинні та суміжні підприємства. Основні економічні показники роботи. Види і функціональна структура закладів рекреаційного обслуговування населення. Сучасний стан матеріальної бази рекреаційно-туристичного обслуговування. Особливості світового розміщення рекреаційних закладів та спеціалізованих комплексів. Форми територіального зосередження закладів та територіальна структура рекреаційного простору. Курорти, їх види, кваліфікація комплексів відпочинку. Райони довготривалого й короткочасного відпочинку. Територіальна організація приміського відпочинку за кордоном і в Україні, проблеми їх функціонування. Поняття про

рекреаційний парк та його різновиди. Організація національних природних парків, їхні функції, завдання. Законодавче забезпечення рекреаційного комплексу України. Організаційно-управлінська структура та проблеми менеджменту в рекреаційному господарстві.

Тема 4. Рекреаційне районування світу й України

Сутність рекреаційного районування. Мета та його завдання. Фактори і умови формування рекреаційних районів. Характерні головні ознаки рекреаційного району. Одиниці сучасного рекреаційного районування. Поняття про рекреаційні регіони, райони, підрайони, зони, центри, їхній розмір та значущість. Характеристика існуючого рекреаційного районування світу, регіонів, країн. Приклади рекреаційного районування України. Сучасний стан і проблеми розвитку основних рекреаційних регіонів світу: приморських, гірських, річкових, озерних, еколого-туристичних тощо.

Розділ 2. Рекреаційні комплекси світу

Тема 5. Європа - провідний рекреаційний регіон світу

Фактори розвитку рекреаційного господарства в регіоні. Оцінка комплексу рекреаційних ресурсів. Особливості та етапи розвитку рекреаційного обслуговування, його сучасний стан. Групи країн Європи за характером і рівнем рекреаційного розвитку. Найбільші національні рекреаційні системи: високорозвинених урбанізованих країн Європи. Характеристика Північноєвропейського, Альпійського, Середземноморського, Причорноморського рекреаційних регіонів. Основні їх курорти та туристичні центри.

Тема 6. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу

Склад Середземноморського рекреаційного комплексу. Його значення та частка у міжнародних рекреаційних потоках і валютних прибутках від розвитку рекреаційно-туристичного господарства. Основні етапи рекреаційного освоєння узбережжя, динаміка сучасного розвитку та спеціалізація країн. Характеристика основних рекреаційних районів Греції, Італії, Іспанії, Франції, Туреччини, Хорватії, Словенії, Марокко, Тунісу. Проблеми та перспективи розвитку району.

Тема 7. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії

Місце і значення регіону в розвитку рекреації і туризму світу. Нерівномірність рекреаційного розвитку країн Азії. Рекреаційно-ресурсний потенціал і соціально-економічні фактори розвитку рекреаційних комплексів. Особливості формування, спеціалізація і

розвиток рекреаційних комплексів Азії: Південно-Західного, Південно-Східного, Центрального, Південноазіатського регіонів. Характеристика рекреаційного комплексу окремих країн (Китаю, Індії, Індонезії, Японії тощо).

Тема 8. Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту

Склад регіону та його місце у світі за основними рекреаційно-туристичними показниками. Умови формування і розвитку рекреаційної індустрії, її територіальна диференціація, проблеми ресурсозбереження. Досвід США в організації національних парків. Туристські стежини як форма рекреаційного використання території. Значення внутрішнього туризму в розвитку рекреаційних комплексів Північної Америки. Характеристика основних рекреаційних регіонів США і Канади. Основні принципи управління та розвитку галузі «дозвілля» в США. Своєрідність рекреаційного потенціалу і його значення в економіці країн Латинської Америки. Проблеми рекреаційного освоєння Карибського регіону. Рекреація і туризм Центральноамериканського регіону. Можливості розвитку рекреаційних комплексів країн Південної Америки. Специфіка розвитку рекреаційної діяльності окремих країн (Бразилії, Мексики, Куби, Аргентини тощо).

Тема 9. Рекреаційні комплекси країн Африки

Особливості розвитку рекреаційного господарства в країнах Африки на сучасному етапі. Рекреаційні ресурси та соціально-економічні фактори формування та розвитку туристично-рекреаційних комплексів країн Африки. Функціональні типи домінуючих рекреаційних комплексів та їхня характеристика. Територіальна структура рекреаційно-туристичної індустрії. Аналіз розвитку рекреаційних регіонів (Північного, Східного, Західного, Південного й Острівного). Економічні проблеми рекреаційного природокористування.

Тема 10. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії

Умови і фактори формування рекреаційних комплексів. Аналіз ресурсно-рекреаційного потенціалу. Види та рівень розвитку рекреаційно-туристського обслуговування в Австралії. Регіональна структура приїжджаючих рекреантів і туристів. Основні рекреаційні райони та центри Австралії. Спеціалізація рекреаційних комплексів Океанії.

Тема 11. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України

Характеристика рівня розвитку рекреаційної галузі, її функціональна структура та територіальна організація. Значення розвитку рекреації та туризму для підвищення рівня

економічного розвитку регіонів України. Основні рекреаційні системи України, регіони та комплекси: Карпатський, Азово-Причорноморський регіон, Дніпровський (Національна програма «Намісто Славутича»), Поділля та Полісся. Характеристика їх курортів та туристських центрів, перспективи подальшого розвитку. Мета і шляхи подальшого рекреаційного освоєння території України

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Рекреація та рекреаційна діяльність												
Тема 1. Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	6	2	2			2	4	1				3
Тема 2. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	6	2	2			2	4	1				3
Тема 3. Формування та структура рекреаційної індустрії	6	2	2			2	4	1				3
Тема 4. Рекреаційне районування світу й України	6	2	2			2	4	1				3
Разом за розділом 1	24	8	8			8	16	4				12
Розділ 2. Рекреаційні комплекси світу												
Тема 5. Європа - провідний рекреаційний регіон світу	22	6	6			10	24	4				20
Тема 6. Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	6	2	2			2	10	2				8
Тема 7. Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	16	4	4			8	14	2				12
Тема 8. Розвиток	12	4	4			4	9	1				8

рекреаційних комплексів американського континенту												
Тема 9. Рекреаційні комплекси країн Африки	8	2	2			4	11	1				10
Тема 10. Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	8	2	2			4	11	1				10
Тема 11. Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	8	2	2			4	9	1				8
Разом за розділом 2	80	22	22			36	88	12				76
Контрольна робота	16					16	16					16
Усього годин	120	30	30			60	120	16				104

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання	2
2	Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів	2
3	Формування та структура рекреаційної індустрії	2
4	Рекреаційне районування світу й України	2
5	Європа - провідний рекреаційний регіон світу	6
6	Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу	2
7	Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії	4
8	Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту	4
9	Рекреаційні комплекси країн Африки	2
10	Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії	2
11	Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України	2
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до семінару за темою «Рекреація та рекреаційна діяльність як галузь наукового пізнання»	2	3
2	Підготовка до семінару за темою «Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів»	2	3
3	Підготовка до семінару за темою «Формування та структура рекреаційної індустрії»	2	3
4	Підготовка до семінару за темою «Рекреаційне районування світу й України»	2	3
5	Підготовка презентацій за темою «Європа - провідний рекреаційний регіон світу»	10	20
6	Підготовка презентацій за темою «Середземноморський рекреаційний комплекс - найбільш розвинений курортний комплекс світу»	2	8
7	Підготовка презентацій за темою «Специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії»	8	12
8	Підготовка презентацій за темою «Розвиток рекреаційних комплексів американського континенту»	4	8
9	Підготовка презентацій за темою «Рекреаційні комплекси країн Африки»	4	10
10	Підготовка презентацій за темою «Рекреаційні комплекси Австралії та Океанії»	4	10
11	Підготовка презентацій за темою «Формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України»	4	8
12	Контрольна робота	16	16
	Разом	60	104

6. Індивідуальні завдання

Контрольна робота, передбачена робочим планом, на тему «Рекреаційні комплекси країни (на вибір)». Об'єм роботи 15 стор.

Структура роботи

Вступ – вказати актуальність вибрано теми, об'єкт, предмет дослідження, мету та задачі, структуру роботи.

1 розділ – Характеристика рекреаційних комплексів. Визначити рекреаційні комплекси країни. Дати характеристику комплексів, вказати їх територіальну організацію, туристичні ресурси, видову структуру та основні туристичні центри.

2 – аналіз туристичної інфраструктури та розвиток туристичної діяльності. Провести аналіз туристичної інфраструктури, туристичних потоків та доходів країни.

Висновки, список використаної літератури, додатки.

7. Методи контролю

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитися у наступних формах: оцінювання роботи студентів під час практичних (семінарських) занять, оцінка за індивідуальну роботу студентів, проведення проміжного контролю, проведення підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; виступах з презентаціями; письмового експрес-контролю; тестових завдань; виконання творчих завдань; виконання індивідуальної (курсової) семестрової роботи. Сума балів, які студент денної форми навчання може набрати за проведення поточного контролю складає 60 балів. Підсумковий контроль – екзамен у вигляді комплексного тесту. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань становить 40. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума контрольних оцінок та балів, отриманих за результатами поточного та підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Сума
Розділ 1	Розділ 2							Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	
T1- T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	15	60	40	
4	6	6	6	6	6	5	6				100

T1, T2 ... – теми розділів.

Критерії оцінювання.

Розподіл балів за темами:

1 – 4 теми – участь у семінарі - 1 бал;

5 – 9 теми – участь у семінарі - 1 бал, презентація - 5 балів (кількість об'єктів – 1 бал, правильно підібраний матеріал – 1 бал, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал, відповіді на питання – 1 бал);

10 тема – участь у семінарі - 1 бал; презентація - 4 бали (кількість об'єктів – 0,5 бали, правильно підібраний матеріал – 0,5 бали, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал, відповіді на питання – 1 бал);

11 тема – участь у семінарі - 1 бал, презентація - 5 балів (кількість об'єктів – 1 бал, правильно підібраний матеріал – 1 бал, оформлення – 1 бал, доклад – 1 бал, відповіді на питання – 1 бал).

Контрольна робота – 15 балів.

Вступ – 1 бал, 2 розділи – по 5 балів, (повна характеристика – 5 балів, незначні недоробки – 4 бали, неповна характеристика – 3 бали, слаба характеристика – 2 бали, дуже слаба – 1 бал), висновки – 1 бал, література – 1 бал, додатки – додатки - 1 бал, оформлення – 1 бал.

Екзамен – 40 балів.

Екзаменаційний білет складається з 6 частин.

Частина 1 – 7,5 б. Умови виконання: вказати назву субрегіонів, рекреаційних комплексів в них та їх рівень. Кожна правильну відповідь оцінюється в 0,5 бали.

Частина 2 – 8 балів. Умови виконання: вказати назву макрорегіонів України та туристичних центрів в їх рекреаційних комплексах. Кожна правильну відповідь оцінюється в 0,5 бали.

Частина 3 – 11 балів. Умови виконання: вказати спеціалізацію рекреаційних комплексів країн та їх рівень. За кожен правильну відповідь 0,5 бали.

Частина 4 – 2 бали. Умови виконання: Вкажіть п'ятірку лідерів субрегіонів за прибуттями та доходами. За кожен правильну відповідь 1 бал.

Частина 5 – 7,5 бали. Умови виконання: вказати країни-лідери за прибуттями та доходами у субрегіонах. За кожен правильну відповідь 2,5 бали.

Частина 6 – 5 балів. Умови виконання: назвіть 10 країн-лідерів за показниками туристичної діяльності (за прибуттями та доходами)? За кожен правильну відповідь 0,5 бали..

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневого рівня оцінювання
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Про курорти: Закон України // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 50.
2. Про туризм: Закон України // Всеукраїнські відомості. - 1995. - 21 листоп.
3. Александрова А.Ю. Международный туризм./ А.Ю. Александрова - М. : Аспект Пресе, 2002. – 470 с.
4. Балабанов И.Т., Балабанов А.И. Экономика туризма./ И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов - М.: Финансы и статистика, 2003. – 176 с.
5. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник./ О.О. Бейдик – 2-ге видання перероб. та допоів. – К.: Альтерпрес, 2010. – 404 с.
6. Биржаков М.Б. Введение в туризм./ М.Б. Биржаков - СПб. : Герда, 2000. – 192 с.
7. Бовсуновская А.Я. География туризма : учеб. пособ./ А.Я. Бовсуновская - Донецк, ДИТБ, 2002. – 410 с.
8. Воскресенский В.Ю. Международный туризм: Международный туризм и основы туристического страноведения./ В.Ю. Воскресенский - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 255 с.
9. Воскресенский В.Ю. Основы социально-экономической и рекреационной географии мира./ В.Ю. Воскресенский - М. : МГУ, 2004. – 128 с.
10. Квартальнов В.А. Туризм : учебник./ В.А. Квартальнов - М.: Финансы и статистика, 2000. – 320 с.
11. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). / О.О. Любіцева - К.: Альтерпрес, 2002. – 436 с.
12. Менеджмент туризма. Туризм как вид деятельности : учебник. - М. : Финансы. и статистика, 2001. – 300 с.
13. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Рекреаційні комплекси світу» / Укл. Н.П. Ващенко. - К.: КНТЕУ, 2004. – 52 с.
14. Николаенко Д.В. Рекреационная география. / Д.В. Николаенко - М. : Владос, 2001. – 288 с.
15. Рекреаційні комплекси світу: опор. конспект лекцій / авт.: Г.В. Артамонова, Н.П. Ващенко; каф. Міжнар. Еконорміки. – Київ: КНТЕУ, 2012. – 215 с.
16. Романов А.А., Саакянц Р.Г. География туризма. / А.А.Романов, Р.Г. Саакянц - М.: Совет. спорт, 2002. – 264 с.
17. Рутинський М.Й. Географія туризму України : навч.-метод. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / М.Й. Рутинський - К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 264 с.
18. Страны и регионы мира : стат. справ. Всемир. банка. / - М. : Весь мир, 2004. – 240 с.
19. Федорченко В.К., Дворова Т.А. Історія туризму в Україні. / В.К.Федорченко, Т.А.Дворова - К. : Вища школа, 2002. – 195 с.

20. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія : підруч. для студ. еколог, спеціал.вищ. навч. закладів. / Н.В. Фоменко - І.-Ф. : ІМЕ, 2001. – 312 с.

Допоміжна література

1. Бочелюк В.Й., Бочелюк В.В. Дозвіллезнавство : навч. посіб. / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк - К.: Центр нав. літ-ри, 2006. – 208 с.
2. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: Сучасні концепції менеджменту і маркетингу : навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / О.Ю. Дмитрук - К. : Альтерпрес, 2004. – 192 с.
3. Егоренков Л.И. Экология туризма и сервиса: учеб. пособие. / Л.И. Егоренков - М. : Финансы и статистика, 2003. – 205 с.
4. Здоров А.Б. Экономика туризма : учебник. / А.Б. Здоров - М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
5. Любіцева О, Сташук К. Розвиток екологічного туризму в Україні // Економічна та соціальна географія : наук. зб. / О. Любіцева, К.Сташук - К., 2002. - Вип. 53. - С. 189-196.
6. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Туристичне краєзнавство : навч. посіб. / за ред. Ф.Д. Заставного. - К. : Знання, 2006. – 575 с.
7. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: зб. норм. - прав, актів/ Київ, ун-туризму, економіки і права. - К. : Юрінком Інтер, 2002. – 640 с.
8. Рутинський І.Й., Зінько Ю.В. Сільський туризм : навч. посіб. / І.Й. Рутинський, Ю.В. Зінько - К. : Знання, 2006. – 271 с.
9. Сергеева Т.К. Экологический туризм : учебник. / Т.К. Сергеева - М. : Финансы и статистика, 2004. – 208 с.
10. Христов Т.Т. Религиозный туризм. / Т.Т. Христов - М. : Асадетіа, 2003. – 288 с.
11. Яковлев Г.А. Экономика и статистика туризма. / Г.А. Яковлев - М., 2004. – 376 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Голубнича С.М. Рекреаційні комплекси світу: курс лекцій. / укл. С.М Голубнича. – Донецьк,. 2012. – 74 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5437283/page:10/>
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навчальний посібник. / П.О. Масляк - К.: Знання, 2008.-343 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/maslyak-rekr10-1.htm
3. Покологна М. М. Рекреаційна географія: навч. посібник / М. М. Покологна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 275 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://4exam.info/book_245_glava_24_5.3._Rekreacijni_regioni_...

4. Савранчук Л.А., Явкін В.Г. Рекреаційна географія: письмові консультації. / укл. Л.А. Савранчук, В.Г. Явкін – Чернівці: ЧНУ, 2012. – 110 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/savranchuk.htm
5. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу: навчальний посібник. / І.В. Смаль - Ніжин, 2010. – 343с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tourlib.net/books_ukr/smal.htm